

GR-2264

Seat No. _____

B. Sc. (Sem. I) Examination

November/December - 2013

ES : Zoology - Animal Diversity

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

વિભાગ - A

બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

૫

૧ BNHSનું પૂરું નામ

- (a) બોમ્બે નેચરલ હિસ્ટ્રી સોસાયટી
- (b) બોમ્બે નેચર-હેરીટેજ સર્વિસ
- (c) બંગાળ નેચરલ હેરીટેજ સોસાયટી
- (d) ભારતીય પ્રકૃતિ સંરક્ષણ સંસ્થા

૨ હિંગોલગઢ પ્રાકૃતિક શિક્ષણ અભ્યાસ કેન્દ્ર ક્યાં આવેલું છે ?

- (a) વડોદરા
- (b) અમદાવાદ CEE
- (c) ખીજડીયા
- (d) રાજકોટ

૩ ગુજરાતનું રાજ્ય પક્ષી કયું છે ?

- (a) મોર
- (b) ફ્લેમીંગો
- (c) ગીધ
- (d) કબૂતર

૪ નીચેનામાંથી કયું મત્સ્ય નથી ?

- (a) શાર્ક
- (b) રોહુ
- (c) ઈલ
- (d) ડોલ્ફીન

૫ પ્રાણી સૃષ્ટિમાં સૌથી વધારે સંખ્યા ધરાવતો સમુદાય.

- (a) મૃદુકાય
- (b) પ્રજીવ
- (c) સંધિપાદ
- (d) પક્ષીઓ

વિભાગ - B

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

૫

૬ સરિસૃપ પ્રાણીઓના ઉદાહરણ આપો.

- ૭ GEERનું પૂરું નામ જણાવો.
 ૮ ગુજરાતના કોઈ પણ બે નામાંકિત પક્ષી અભયારણ્યના નામ જણાવો.
 ૯ વન્યજીવ સંરક્ષણ એટલે શું ?
 ૧૦ જૈવ વિવિધતા એટલે શું ?

વિભાગ - C

- નીચેનામાંથી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૧૦
 ૧૧ નિવસનતંત્રીય વિવિધતા એટલે શું ?
 ૧૨ ગુજરાતમાં જોવા મળતા કોઈ પણ બે નાશપ્રય: વન્યજીવોના નામ આપો.
 ૧૩ રક્ષિત પ્રદેશ એટલે શું ? તેમાં કેવા પ્રદેશોનો સમાવેશ થાય છે ?
 ૧૪ ZSIનું પૂરું નામ અને કાર્ય જણાવો.
 ૧૫ રેડ ડેટા લીસ્ટ એટલે શું ? તે કોણ બહાર પાડે છે ?
 ૧૬ ગુજરાતમાં જોવા મળતા રીંછ અભયારણ્યના નામ આપો.
 ૧૭ ખીજડીયાનું વન્યજીવ પરિપ્રેક્ષ્યમાં મહત્ત્વ જણાવો.

વિભાગ - D

- માગ્યાં પ્રમાણે જવાબ આપો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૨
 ૧૮ ટૂંકનોંધ લખો : જૈવિક વિવિધતાના પ્રકારો.
 ૧૯ વન્ય જીવ સંરક્ષણની જરૂરિયાતો જણાવો.
 ૨૦ ગુજરાતના રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન વિશે નોંધ લખો.
 ૨૧ ગુજરાતમાં જોવા મળતી સસ્તન પ્રાણી સૃષ્ટિ વિશે નોંધ લખો.
 ૨૨ વન્ય જીવ આરક્ષણમાં સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓનો ફાળો.

વિભાગ - E

- સવિસ્તર જવાબ આપો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૮
 ૨૩ વન્ય જીવ ઘટાડાના મુખ્ય કારણોની ચર્ચા કરો.
 ૨૪ વન્ય જીવ આરક્ષણની મુખ્ય પદ્ધતિઓ કઈ કઈ છે ? અને તેમા અસરકારક પદ્ધતિ વિશે સવિસ્તર ચર્ચા કરો.
 ૨૫ નાશ પ્રય: વન્ય જીવ એટલે શું ? ભારતમાં જોવા મળતા નાશપ્રય: વન્યજીવોનું વર્ણન કરી તેને બચાવવા માટે તમારા મંતવ્યો જણાવો.
 ૨૬ જૈવ વિવિધતા સામેના ભયસ્થાનો અને તેને કઈ રીતે બચાવી શકાય ?
 ૨૭ વન્યજીવો આપણા સાંસ્કૃતિક, શૈક્ષણિક અને આર્થિક વારસો છે. સમજાવો.

ENGLISH VERSION

SECTION - A

Multiple choice questions :

5

- 1 Full name of BNHS.
 - (a) Bombay natural history society
 - (b) Bombay nature-Heritage service
 - (c) Bengal natural- heritage society
 - (d) Bhartiya prakruti sarankshan sansthan.
- 2 Where is Hingolghadh nature education centre is located ?
 - (a) Vadodara
 - (b) Ahmedabad CEE
 - (c) Khijadia
 - (d) Rajkot
- 3 Which one of the following is state bird of Gujarat ?
 - (a) Peacock
 - (b) Flamingo
 - (c) Vulture
 - (d) Pigeon
- 4 Which one of the following is not fish ?
 - (a) Shark
 - (b) Rohu
 - (c) Ell
 - (d) Dolphin
- 5 Which phylum is having largest number of animal forms ?
 - (a) Mollusca
 - (b) Protozoa
 - (c) Arthropoda
 - (d) Aves

SECTION - B

Give the answer of following :

5

- 6 Give example of Reptiles
- 7 Give full form of EER
- 8 Give any two example of well known bird sanctuaries of Gujarat
- 9 What is wildlife protection ?
- 10 What is biodiversity ?

SECTION - C

Give the any five answer of following

10

- 11 What is Ecosystem diversity ?

- 12 Give names of any two endangered animals that are found only in state of Gujarat.
- 13 What is protected area ? Which areas are include in it ?
- 14 Give full form and main services of ZSI.
- 15 What is red data list ? Who published it ?
- 16 Which are the sanctuaries of bear in Gujarat located ?
- 17 Give the importance of Khijadiya with refrence of wildlife.

SECTION - D

- Give the answer of following : (any **three**) 12
- 18 Write short note : Types of biodiversity.
 - 19 Give reason of necessity of wildlife protection.
 - 20 Write short note on national parks of Gujarat.
 - 21 Describe about the mammalian of Gujarat.
 - 22 Discuss about role of NGOs in wildlife protection.

SECTION - E

- Give the answer in details : (any **three**) 18
- 23 Discuss reason for loss of wildlife.
 - 24 Methods of wildlife conservation.
 - 25 What is endangered wildlife ? note down the endangered animals found in India and give suggestions for their conservation.
 - 26 What are threats against biodiversity, how it can conserved ?
 - 27 Explain how wildlife is our cultural, educational and economic heritage.

SECTION - F